

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ВІДОКРЕМЛЕНИЙ СТРУКТУРНИЙ ПІДРОЗДІЛ
«ІВАНО-ФРАНКІВСЬКИЙ ФАХОВИЙ КОЛЕДЖ
ПРИКАРПАТСЬКОГО НАЦІОНАЛЬНОГО УНІВЕРСИТЕТУ
ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНІКА»**

Циклова комісія професійно-практичної підготовки
спеціальності «Дошкільна освіта»

**СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
РАННЄ НАВЧАННЯ АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ
цикл професійної підготовки**

освітньо-професійний ступінь «Фаховий молодший бакалавр»

Освітньо-професійна програма «Дошкільна освіта»
Спеціальність 012 Дошкільна освіта
Галузь знань 01 Освіта / Педагогіка
Освітня кваліфікація : Фаховий молодший бакалавр дошкільної освіти
Професійна кваліфікація: Вихователь закладу дошкільної освіти

Затверджено на засіданні циклової комісії
професійної та практичної підготовки
(спеціальність «Дошкільна освіта»)

Протокол № 1 від 31 серпня 2023 р.

1. Загальна інформація	
Назва дисципліни	Раннє навчання англійської мови
Викладач (-і)	Сидорів Сергій Мирославович
Контактний телефон викладача	0507335667
E-mail викладача	serhii.sydoriv @pnu.edu.ua
Формат дисципліни	очний
Обсяг дисципліни	5 кредити ЄКТС
Посилання на сайт дистанційного навчання	https://d-learn.pnu.edu.ua/course/subscription/through/url/c90600b0d3afc9c65f28
Консультації	Згідно розкладу
2. Анотація до навчальної дисципліни	
<p>Навчальна дисципліна «Раннє навчання англійської мови» дисципліна посідає важливу роль серед дисциплін циклу професійної підготовки майбутнього вчителя англійської мови в ЗДО. На часі підготовка компетентного фахівця здатного забезпечувати освітню роботу з дошкільниками у сфері комунікативно-мовленнєвого розвитку дітей дошкільного віку відповідно до змісту Базового компонента дошкільної освіти (2021) та чинних програм розвитку дітей дошкільного віку, рекомендованих Міністерством освіти і науки України. Підготовка компетентного фахівця вимагає сформувати у студентів іншомовну комунікативну компетенцію відповідно до майбутніх професійних потреб вчителя Нової Української Школи.</p> <p><i>Предметом вивчення навчальної дисципліни є:</i></p> <ol style="list-style-type: none"> <i>Теоретико-методологічні аспекти</i> – знання теоретичних та методологічних засад методики раннього навчання англійської мови. <i>Лінгвістичні аспекти</i> – озброєння студентів науковими знаннями з лінгвістики. <i>Когнітивні аспекти</i> - ознайомлення майбутніх вихователів дошкільних закладів з Базовим компонентом дошкільної освіти, чинними програми розвитку дітей дошкільного віку, навчально-методичними посібниками з раннього навчання англійської мови. <i>Лінгводидактичні аспекти</i> - озброєння студентів знаннями з методики раннього навчання англійської мови, практичними вміннями та навичками розвитку англійської мови на початковому етапі, залучення дошкільників до художньо-мовленнєвої діяльності та навчання їх елементів грамоти. <i>Проектно-прогностичні аспекти</i> – формування у студентів умінь і навичок планування різних видів роботи з раннього навчання англійської мови, виховання мовленнєвої культури в різних вікових групах. <i>Корекційні аспекти</i> – тренування навичок корекції порушень у мовленні дітей, що виникли за різних причин. <p>Зазначений курс спрямований на розвиток здатності студентів самостійно набувати і удосконалювати фахові компетентності через пошук, читання, вивчення передового педагогічного досвіду діяльності вихователів закладів дошкільної освіти, вчителів-англійської мови, вихователів-методистів (за посадою).</p>	
3. Мета та цілі навчальної дисципліни	

Мета: вдосконалення методичної та професійно-комунікативної компетенції лінгвіста-викладача в сфері раннього навчання, надання майбутнім педагогам теоретичних знань та практичних умінь щодо організації освітнього процесу з раннього навчання дітей відповідно до вимог Базового компонента дошкільної освіти та чинних програм.

Цілі:

- ✓ *Сприяння* вдосконаленню і поглибленню професійної компетентності лінгвіста-викладача;
- ✓ *Ознайомлення* студентів з теоретичними основами і практичними вміннями навчання іноземним мовам на початковому етапі; психологічними віковими особливостями навчання дошкільнят і молодших школярів, лінгводидактичними уявленнями про засвоєння мов;
- ✓ *Формування* проєктувальних методичних умінь користуватися методами, прийомами, засобами навчання іноземних мов на початковому етапі;
- ✓ *Виховування* навичок професійної рефлексії.
- ✓ *Вдосконалення* комунікативної та професійно-комунікативної компетенції, рецептивних і продуктивних умінь, пов'язаних з професійним спілкуванням;
- ✓ *Сприяння* розвитку соціально-психологічної компетенції, умінь адекватно реагувати на різні ситуації, пов'язані з професійною діяльністю.

4. Програмні компетентності та результати навчання

ІК: Здатність розв'язувати типові спеціалізовані задачі в галузі професійної діяльності, навчання і виховання дітей раннього і дошкільного віку, що передбачає застосування загальних психолого-педагогічних теорій і фахових методик дошкільної освіти в та характеризується комплексністю та невизначеністю умов.

ЗК-1. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні;

ЗК-7. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.

ФК-1. Здатність працювати з джерелами навчальної та наукової літератури

ФК-6. Здатність до виховання в дітей раннього і дошкільного віку навичок свідомого дотримання суспільно визнаних морально-етичних норм і правил поведінки.

ФК-9. Здатність до організації і керівництва ігровою (провідною), художньо-мовленнєвою і художньо-продуктивною (образотворча, музична, театральна) діяльністю дітей раннього і дошкільного віку.

ФК-13. Здатність до виховання в дітей раннього і дошкільного віку толерантного ставлення та поваги до інших, попередження та протидії булінгу.

ФК-17. Здатність до самоосвіти, саморозвитку, до безперервності в освіті для постійного поглиблення загальноосвітньої та фахової підготовки, перетворення набуття освіти в процес, який триває впродовж усього життя людини.

ПРН-1. Вміти інтегрувати і застосовувати знання дошкільної педагогіки, дитячої психології, вікової фізіології, санітарії та гігієни, в т.ч. основи першої долікарської допомоги;

ПРН-2. Розуміти сучасні освітні технології та новітні досягнення педагогічного досвіду в контексті обраної додаткової кваліфікації.

ПРН-3. Розуміти теорії і методики розвитку, виховання та навчання дітей дошкільного віку, особливості моделювання освітнього процесу з урахуванням різних вікових груп та індивідуальних особливостей вихованців.

ПРН-7. Керуватися принципами дошкільної педагогіки і психології, застосовувати знання з профільних методик розвитку, навчання і виховання дітей дошкільного віку, забезпечувати реалізацію особистісно-орієнтованого, інтегрованого та диференційованого підходу при організації навчально-виховної роботи з дітьми.

ПРН-12. Вміти в межах обраної додаткової кваліфікації: організувати освітній процес відповідно до вимог роботи вчителя англійської мови дітей дошкільного віку (використання відповідних технологій і методів з урахування вікових особливостей дітей, тенденціями у вивченні іноземних мов, забезпечення наступності у вивченні іноземної мови між дошкільною та початковою ланкою освіти).

ПРН-13. Вміти усно та письмово спілкуватись державною мовою.

ПРН-18. Усвідомлювати потребу навчання впродовж усього життя з метою поглиблення набутих та здобуття нових фахових знань з високим рівнем автономності.

5. Організація навчання

Обсяг навчальної дисципліни

Вид заняття	Загальна кількість годин
Лекції	48
семінарські заняття / практичні / лабораторні	48
самостійна робота	54

Ознаки навчальної дисципліни

Семестр	Спеціальність	Курс (рік навчання)	Нормативна/ вибіркова
5	012 Дошкільна освіта	3	Вибіркова

Тематика навчальної дисципліни

Тема	кількість годин		
	лекції	практичні заняття	сам.роб.
Тема 1. Раннє навчання англійської мови як навчальна дисципліна і наука. Передумови та рушії раннього навчання англійської мови в Україні та світі. Поняття концепції дошкільного навчання іноземної мови. Теоретичні дослідження питань раннього навчання іноземної мови науковців та методистів. Нормативно-правова база раннього навчання АМ. Аналіз нормативно-правових документів, які регламентують раннє вивчення іноземної мови в Україні. Базовий компонент дошкільної освіти (4.2. Освітня лінія «Іноземна мова»). Закон України «Про Освіту». Закон України “Про дошкільну освіту”. Про внесення змін до деяких законів України щодо державних гарантій в умовах воєнного стану, надзвичайної ситуації або надзвичайного стану. Про рекомендації для працівників закладів дошкільної освіти на період дії воєнного стану в Україні.	2	2	2
Тема 2. Історія раннього навчання іноземних мов: зарубіжна практика та локальні особливості. Візуалізація еволюції РНАМ. Вітчизняна практика (Західна та Східна Україна). Компаративний аналіз локальних особливостей навчання та виховання дітей.	2	2	2
Тема 3. Методика раннього навчання як складова загальної методики навчання англійської мови. Загальна методика і окремі методики. Сутність понять «метод», «підхід», «навчальна стратегія», «approach», «strategy», «practice». Характеризація РН. Сучасні вимоги до кваліфікації	2	2	2

вчителя іноземної мови. Комунікативна компетенція. Дебати «When shall we start teaching the language». Nursery Rhyme Old MacDonald Had A Farm.			
Тема 4. Роль курсу методики у системі підготовки вчителя іноземної мови. Методика навчання як педагогічна наука; як навчальна дисципліна у ЗВО; як технології вчителя ІМ. Визначення об'єкту та предмету методики дошкільного навчання ІМ. Основні компоненти процесу навчання ІМ та взаємозв'язок між ними. Основні характеристики методики раннього навчання АМ. Основні завдання курсу методики дошкільного навчання ІМ у ЗВО. Загальна та окремі (спеціальні) методики? Визначення та характеристика методичних категорій: принцип; прийом; метод; система навчання. Система знань, навичок та вмінь вчителя ІМ у ЗДО.	2	2	2
Тема 5. Категорії методики навчання іноземних мов. Мета, зміст, принципи, методи, прийоми, засоби навчання). Роль курсу у системі професійної підготовки вчителя ІМ. Відпрацювання навичок науково-практичних досліджень. Дебати та презентації про РН. Зв'язок методики РН з іншими науками. Організація інклюзивного освітнього середовища. Універсальний дизайн. Взаємодія мультидисциплінарної команди фахівців та батьків.	2	2	2
Тема 6. Дитина дошкільного віку як суб'єкт навчання, виховання, освіти і розвитку засобами іноземної мови. Анатомо-фізіологічні особливості дошкільника. Психологічний розвиток дітей 5-6 років життя. Механізм мовленнєвого розвитку дошкільників. Особливості навчання дошкільника: психофізичний та емоційно-вольовий аспекти. Особливі освітні потреби та раннє втручання. Вимоги до навчання дошкільників ІМ	2	2	2
Тема 7. Білінгвізм. Переваги раннього вивчення іноземної мови. Початок навчання дошкільника іноземної мови: у родині, дотримуючись принципу «одна особа - одна мова»; методом гувернантки; у групі ЗДО в умовах штучного білінгвізму. Поняття дво та полімовності. Природний білінгвізм. Штучний білінгвізм. Чинники навчання дошкільників іноземної мови? Сензитивний вік навчання дошкільників ІМ у групі. Вплив раннього навчання ІМ на дошкільника? Основні етапи історії експериментального навчання дошкільників та молодших школярів ІМ.	2	2	2
Тема 8. Розподіл іншомовного матеріалу за віком. Принцип свідомості у вивчення мови. Механізм аналізу мови, який використовує дитина, оволодіваючи мовою. Приклади створення дитиною правил і використання їх у власному мовленні. Теорії засвоєння мови. Принципи імітації та свідомості у вивчення мови. Засоби та етапи формування фонетичних та інтонаційних навичок.	2	2	2
Тема 9. Принципи раннього навчання іноземних мов. Моделювання принципів раннього навчання іноземних мов. Developing language through play. Interacting and communicating. Common doubts and concerns. Advice for developing language. Play and language development. Допоміжні методи навчання та комунікації. Індивідуалізація процесу навчання ІМ.	2	2	2
Тема 10. Методи та прийоми раннього навчання іноземних мов. Характеристика, історична періодизація. Авторські методи. Different types of questions. Interacting with children in meaningful ways. Supporting and extending language development. Showing interest - your experiences. Метод повної фізичної реакції в дії. Розробка завдань до пісні.	2	2	2

Тема 11. Авторські методики навчання дошкільнят. Brainstorming найефективніших авторських методик для навчання в Україні. Авторські методики навчання дошкільнят: Sing and Learn.	2	2	2
Тема 12. Основні засоби раннього навчання іноземних мов. Групові візуалізації ОЗРНІМ. Платформи для раннього навчання. Your perspectives on early childhood. Observation journal. Early childhood development. How children learn. Defining the terms. Children learn at different rates. Development statements. Children and language acquisition. English in early childhood. How young children learn best. Young children and language development. How children acquire language. Recommendations and advice. Learning through play. The importance of play. Developing language through play. All play is a form of learning. Earliest memories and experiences of play. Different types of play. The benefits of play. Play and learning. Creating the right play environment. Planning and resources. An enriching play experience. Play resources. Safety considerations.	2	2	2
Тема 13. Практичні навички сучасного вчителя АМ для навчання англomовного матеріалу та англomовного спілкування. Інструменти тестування. TPR. Розробка активностей на уроці англійської мови на основі методу TPR. Використання жестів. Чанки. Capacity building та Drilling skills.	2	2	2
Тема 14. Гра як провідний прийом навчання. Характеристика особливостей проведення ігор для дошкільнят. Типологізація. Системний підхід до використання ігор. Play and Learn технології. Римівки (Nursery Rhymes), скоромовки (Tongue Twisters), лімеріки (Limerics).	2	2	4
Тема 15. Навчання фонетичного матеріалу. Ставлення та підходи до навчання вимови в дошкільньому закладі. Принцип апроксимації. Моделюємо вивчення фонетики. Методика практичного ознайомлення дітей зі звуками мови. Фонетична структура англійської мови. Звуки. Фонеми. Ритм. Інтонація. Інтонаційні патерни.	2	2	2
Тема 16. Навчання лексичного матеріалу на ранньому етапі. Теоретичні основи навчання лексики. Підготовка дидактичного матеріалу. Моделюємо вивчення лексичних одиниць. Моя сім'я, тварини. Children learn when they are safe and happy. Key terms. Positive relationships. The importance of building trust. The important people in our lives. The importance of knowing the child well. The role of a key person. A happy child learns better.	2	2	2
Тема 17. Формування граматичних навичок на початковому етапі. Способи формування мовних граматичних навичок (мовні кубики). Методика навчання граматики. Enabling environments. Providing resources and opportunities. Ideal environment wish-list. Valuing and respecting diversity.	2	2	2
Тема 18. Навчання аудіювання на початковому етапі. Роль аудіювання в ранньому навчанні іноземної мови. Види аудіювання. Методика навчання listening comprehension. Підбір матеріалу для аудіювання.	2	2	2
Тема 19. Навчання основам діалогічного мовлення на початковому етапі. Методика навчання драматизації діалогів. Підбір матеріалу для розвитку навичок вести підготовлений і непідготовлений діалог.	2	2	2
Тема 20. Навчання основам монологічного мовлення. Методика навчання говоріння. Different types of questions. Interacting with children in meaningful ways. Supporting and extending language development. Showing interest - your experiences. Методи та прийоми організації роботи над структурою англomовного мовлення. can/can't for ability	2	2	2

Тема 21. Авторські методики навчання дошкільнят. Методика С. Гунько: порівняльний аналіз з методикою Т.Шкваріної. Розгляд сучасних авторських методик. Методика Олени Казачінер. Jazz English teaching method by Carolyn Graham. Disney's Magic English. Method after Donald Howard's system. Jolly Phonics. Lala English. Inclusive English	2	2	2
Тема 22. Планування у роботів вчителя іноземної мови. Перспективне і поточне планування. Розгляд 128 занять (за Т.Шкваріною). Розгляд та аналіз: Developing the whole child. Learning English in context. How to motivate young children. Learning English in context. Language development opportunities. Developing language in context. Guiding the learning experience. Структура та методика проведення занять. Modelling language. Everything is connected. What are children learning? Learning many things at once. Meaningful learning. Структура та методика проведення занять. Тренуємося розробляти та аналізувати плани-конспекти уроків.	2	2	4
Тема 23. Контроль навчальної діяльності. Специфіка контролю. Розгляд та аналіз. Watching children learn. Knowing, understanding and planning for the individual child. Observation, assessment and planning. Observing children and understanding their actions. Assessment in the early years. Analysing our observationis. Assessment in early childhood. A two-way conversation. Розробити власні методи контролю засвоєння ІМ -метод оцінки та метод перевірки.	2	2	2
Тема 24. Гурткова робота в дошкільному закладі. Організація тематичних заходів. Розгляд та аналіз особливостей гурткової роботи з англійської мови в дошкільному закладі. Створюємо гурток з англійської мови: крок за кроком. Виховні та навчальні заходи. Документація, яка регулює діяльність гуртка. Захист та оцінювання методичних розробок. Planning: building on what children can do. Supporting learning and development. Knowing when children are ready. Challenge and progress.	2	2	4
7. Система оцінювання навчальної дисципліни			
Загальна система оцінювання навчальної дисципліни	Вид контролю – залік. Максимальна кількість балів – 100. Практичні заняття – 50 балів, Контрольна робота – 25 балів; Самостійна робота / індивідуальне/творче завдання – 25 балів.		
Вимоги до письмової роботи	Контрольна робота – 15 балів. Самостійна домашня робота – 10 балів.		
Семінарські (практичні) заняття	Максимальна оцінка – 50 балів.		
Умови допуску до підсумкового контролю	Виконання 50 % завдань		
Підсумковий контроль	Форма контролю – залік. Форма задачі – комбінована (усна, письмова). Допускається використання ІКТ.		
8. Політика навчальної дисципліни			
1. <i>Письмові роботи</i> виконуються відповідно до тематики лекцій, зазначених у силабусі. 2. <i>Академічна доброчесність</i> . Викладання навчальної дисципліни та взаємодія із здобувачем освіти ґрунтуються на основі положень та принципів академічної			

добročесності, що регламентують діяльність здобувачів освіти та педагогічних працівників: Кодекс честі Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника; Положення про Комісію з питань етики та академічної доброчесності Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника; Положення про запобігання академічному плагіату в Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника. Ознайомитися з цими положеннями та документами можна за посиланням <https://pnu.edu.ua/положення-про-запобігання-плагіату/>.

3. *Відвідування занять*. Пропуски практичних занять відпрацьовуються. Здобувач освіти зобов'язаний відпрацювати пропущене заняття відповідно до «Порядку організації та проведення оцінювання успішності здобувачів вищої освіти Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника» (введено в дію наказом ректора №799 від 26.11.2019 р.; із внесеними змінами наказом № 309 від 19 травня 2023 р.).

Порядок та організація контролю знань здобувачів фахової передвищої освіти визначаються «Положенням про організацію освітнього процесу у Відокремленому структурному підрозділі «Івано-Франківський фаховий коледж Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника», введеного в дію наказом ректора від _____ 2023 р № _____. <https://ifk.pnu.edu.ua/polozhennia/>_____ .pdf

4. *Неформальна освіта*. Результати неформальної освіти зараховується згідно «Положення про визнання результатів навчання, здобутих шляхом неформальної освіти в Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника» <https://nmv.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/118/2022/11/neformalna-osvita.pdf>

9. Рекомендована література

Основна:

1. Навчально-перевірочні матеріали з дисципліни “Раннє навчання дітей англійської мови в ЗДО”. Частина перша. / укл. С. М. Сидорів. Івано-Франківськ, 2021. 52 с.
2. Жук Н.В. Парціальна програма «Цікавинка» з англійської мови для дітей дошкільного віку варіативної складової Базового компонента дошкільної освіти / Н.В. Жук, Т.В.Кравченко. Х. : Вид-во «Ранок», 2015. – 208с.
3. Кулікова І.А., Шкваріна Т.М. Англійська мова для дітей дошкільного віку : програма та методичні рекомендації. за заг.ред. О.В. Низьковської. – 3-тє вид., зі змін.та доповн. Тернопіль : Мандрівець, 2015. – 48с.
4. Роман С.В. Методика навчання англійської мови у початковій школі: Навчальний посібник. К.: Ленвіт, 2005.
5. Тарасова О. С., Рибалка Н. О., Челомбитько Н. П. Організація гурткової роботи в ДНЗ. Х.: Вид. група «Основа», 2014. – 160 с.
6. Шкваріна Т.М. Англійська мова для дітей дошкільного віку (програма, методичні рекомендації): навч. посібник для вчителів ран. навчання англ. мови, студентів вищ. пед. навч. закладів / Т.М. Шкваріна. – К.: Шкіл. світ, 2008. 112 с.
7. Шкваріна Т.М. Англійська мова для дітей дошкільного віку: книга для вчителя. Київ: Шк. світ, 2009
8. Шкваріна Т.М. Методика навчання іноземної мови дошкільників : Навчальний посібник. Київ: «Освіта України», 2007.
9. Blyznyuk, T. (2011) Methods of Teaching English in Primary School (Notes of lectures). Ivano-Frankivsk, ININ
10. Peter Moor, Sarah Cunningham. New Cutting Edge Elementary. Workbook. – Pearson Education Limited, 2005.

Основні нормативно-правові документи:

Положення про запобігання академічному плагіату в Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника. URL: <https://pnu.edu.ua/положення-про-запобігання-плагіату>

Допоміжна:

11. Антонова Г.В. Використання прислів'їв та приказок під час викладання англійської мови / Г.В. Антонова // Англійська мова та література. – 2006. – № 15. – С. 17–23.
12. Бабенко Т.В. Методика навчання англійської мови у початковій школі / Бабенко Т.В. – К.: Арістей, 2005. – 218 с.
13. Близнюк О.І. Панова Л.С. Ігри у навчанні іноземних мов: Посібник для вчителів / О.І. Близнюк. – К.: Освіта, 1997. – 64 с.
14. Голімбовська Л.П. Нетрадиційні форми навчання англійської мови / Л.П. Голімбовська // Англійська мова та література. – 2005. – № 35. – С. 2– 5.
15. Гунько С. Коновалюк З. Граючись, вчимося: Англійська в рухах для дітей : навч. посіб. / С. В. Гунько, З. В. Коновалюк ; ред. Т. В. Свиридюк. - Луцьк : Надстир'я, 2006. – 60 с.
16. Жук Н.В. Парціальна програма «Цікавинка» з англійської мови для дітей дошкільного віку варіативної складової Базового компонента дошкільної освіти / Н.В. Жук , Т.В.Кравченко.-Х. : Вид-во «Ранок», 2015. – 208с.
17. Казачінер О. С. Усі заняття з англійської мови в ДНЗ (за базовим компонентом дошкільної освіти). — Х. : Вид. група «Основа», 2014.
18. Комунікативні методи та матеріали для викладання англійської мови // Перекл. та адаптація Л.В. Биркун. Oxford: Oxford University Press. – 1998. – 48с.
19. Кулікова І.А., Шкваріна Т.М. Англійська мова для дітей дошкільного віку : програма та методичні рекомендації. за заг.ред. О.В. Низьковської. – 3-тє вид., зі змін.та доповн. – Тернопіль : Мандрівець, 2015. – 48с.
20. Малятко: Програма виховання дітей дошкільного віку .- КНДІ педагогіки України.
21. Методика викладання іноземних мов у середніх навчальних закладах: Підручник. кол. авторів під кер. С.Ю.Ніколасвої. - К.: Ленвіт, 2002. - 328 с./ст. 14-36.
22. Місечко О. Матис М. Раннє вивчення іноземної мови у вітчизняній і зарубіжній шкільній практиці : Історія, досвід, "вічні" проблеми [Текст] / О. Мисечко, М. Матис // Іноземні мови в навчальних закладах : Науково-методичний журнал. - 2005. - N4. С. 95-103
23. Морська Л.І. Теорія та практика методики навчання англійської мови / Л.І. Морська. – Тернопіль: Астон, 2003. – 248 с.
24. Навчальний курикулум з інклюзивної освіти / уклад. Л. М. Сидорів, О. А. Тельна, Т. М. Цегельник, С. П. Яланська, Н. М. Атаманчук, О. С. Деркачова, за ред. С. М. Сидоріва. Івано-Франківськ : видавець Кушнір Г. М., 2020. 198 с.
25. Навчальний курикулум з інклюзивної освіти : Теорія та методика інклюзивного навчання. Модулі 1-3 / уклад. Л. М. Сидорів, за ред. С. М. Сидоріва. Івано-Франківськ : видавець Кушнір Г. М., 2020. 235 с.
26. Професійно-методична підготовка майбутнього вчителя іноземної мови у вищому навчальному закладі: навчально-методичний посібник. Укладачі: Л.В. Калініна, І.В. Самойлюкевич, Л.І. Березенська, Н.П./ За заг. ред. І.В. Самойлюкевич. – Житомир: Видавництво Житомирського державного університету імені Івана Франка, 2008. - 165 с.
27. Роман С.В. Методика навчання англійської мови у початковій школі: Навчальний посібник. – К.: Ленвіт, 2005.– 208с.
28. Романюк, І. Гурткова робота в дошкільному закладі : складові організації та керівництва // Вихователь-методист дошкільного закладу. – 2016. – №10. – С. 4-15.
29. Тарасова О. С., Рибалка Н. О., Челомбитько Н. П. Організація гурткової роботи в ДНЗ. - Х.: Вид. група «Основа», 2014. – 160 с.
30. Росетті К.Д. Наспиви: книжка дитячих віршів та пісень. – К.: "ВД "Перископ", 2008

31. Сидорів С.М. Самостійна робота з англійської мови за професійним спрямуванням. Спеціальність: Дошкільна освіта. Методичні рекомендації. – Івано-Франківськ: Писачка, 2019 – 48 с.
32. Татарова , Є. Весело і цікаво навчаємо іноземної мови // Вихователь-методист дошк. закл. : щоміс. спеціаліз. журн. – 2017. – № 11. – С. 38–42.
33. Хоменко Е.Г. Граматика англійської мови. – Київ: Знання-Прес, 2007.
34. Черноватий Л.М., Карабан В. І., Набокова І. Ю., Дмитренко В. О. та інші. Практична граматики англійської мови з вправами. Том II: Посібник для студентів вищих закладів освіти. – Вінниця: Нова книга, 2006.
35. Черноватий Л.М., Карабан В.І., Набокова І.Ю., Фролова Є.І. та інші. Практична граматики англійської мови з вправами. Посібник для студентів вищих закладів освіти. Том I. – Вінниця: Нова книга, 2006.
36. Швець, Є. С. Роль гри під час навчання англійської мови / Є. С. Швець // Збірник наукових праць Херсонського державного університету : Педагогічні науки. – 2014. – Випуск 65. – С. 142-145.
37. Abbott, G. & P. Wingard. The teaching of English as an International Language: A Practical Guide. Great Britain, 1985.
38. Anderson, A. & Lynch, T. Listening. Oxford: Oxford University Press, 1988.
39. Baker, A. Sheep or Ship? An Intermediate Pronunciation Course. Cambridge: Cambridge University Press, 1992.
40. Brown, G. Listening to Spoken English (2nd ed.) London: Longman, 1990.
41. Brumfit Ch. J. Communicative Methodology in Language Teaching. – Cambridge: Cambridge University Press, 1990.
42. Carter, A. Vocabulary. – London: Allen and Unwin, 1987.
43. Chaudron, C. Second Language Classrooms. – Cambridge: Cambridge University Press, 1988.
44. Conditions for Language Learning. Available: <http://www.sil.org/lingualinks/languagelearning/mangngyrlngglrnrngprgrm/ConditionsForLanguagelearning.htm>
45. Fowler, W.S. and N. Coe. 1978. Quick-check tests. London: AD. Nelson.
46. Harmer J. How to Teach English / J. Harmer. – Harlow: Longman, 1998
47. Howatt A.P.R. Teaching languages to young learners: patterns of history: Teaching English to Childeren. From Practice to Principle. Edited by Chr. Brumfit. J. Moonand R. Tongue. – Nelson, 1994. – P.289-301
48. Reilly, V. and Ward, S. M. (1997). Very Young Learners (Resource Books for Teachers). Oxford University Press, Oxford

Інформаційні ресурси:

1. Англійська для початківців. Elementary level (a1-a2) [Електронний ресурс]. Режим доступу: https://courses.prometheus.org.ua/courses/course-v1:Prometheus+ENG_A2+2020_T2/course/
2. Наукова бібліотека Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника. Режим доступу: URL <http://lib.pnu.edu.ua/>
3. Наукова електронна бібліотека. (Книги, підручники, дисертації, автореферати.) [Електронний ресурс] / Режим доступу: <http://www.nbuv.gov.ua/portal>
4. Національна бібліотека України імені В.І.Вернадського [Електронний ресурс]. Режим доступу: <http://www.nbuv.gov.ua>
5. Презентації учасників Pysa4ka Teach English. [Електронний ресурс]. Режим доступу: <https://www2.slideshare.net/SergiySydoriv/presentations>

6. Basic English 2: Pre-Intermediate. King's College London online course. [Електронний ресурс]. Режим доступу: <https://www.futurelearn.com/courses/basic-english-pre-intermediate>
7. Becoming a Teacher. The open university online course. [Електронний ресурс]. Режим доступу: <https://www.futurelearn.com/courses/thinking-about-teaching>
8. Conditions for Language Learning. Available: <http://www.sil.org/lingualinks/languagelearning/mangngyrlngglrnnngprgrm/ConditionsForLanguagelearning.htm>
9. Direct Method (DM) of Language Teaching. [Електронний ресурс]. Режим доступу: <https://www.slideshare.net/Ayeshabashir1990/direct-method-of-language-teaching>
10. Education for All: Disability, Diversity and Inclusion. The University of Cape Town online course. [Електронний ресурс]. Режим доступу: <https://www.futurelearn.com/courses/education-for-all>
11. English in Early Childhood: Language Learning and Development. British Council online course. [Електронний ресурс]. Режим доступу: <https://www.futurelearn.com/courses/english-in-early-childhood>
12. English Visuals. [Електронний ресурс]. Режим доступу: <https://www.youtube.com/channel/UCMDKbL9V-9HxwbDvsFaKQ8A/videos>
13. Exploring English: Language and Culture. British Council online course. [Електронний ресурс]. Режим доступу: <https://www.futurelearn.com/courses/explore-english-language-culture>
14. Natural Approach / Direct Method of Language Teaching. [Електронний ресурс]. Режим доступу: <https://youtu.be/oWMjNruvKzU>
15. Philology POA. [Електронний ресурс]. Режим доступу: https://www.youtube.com/channel/UCPuq2IiQEOIQ_AYIHs0xO8g/videos
16. Psychological First Aid [Електронний ресурс]. Режим доступу: <https://www.coursera.org/learn/psychological-first-aid>
17. Pysa4ka's English Visuals. [Електронний ресурс]. Режим доступу: <https://www.youtube.com/channel/UCMDKbL9V-9HxwbDvsFaKQ8A/videos>
18. Study UK: Prepare to Study and Live in the UK. British Council online course. [Електронний ресурс]. Режим доступу: <https://www.futurelearn.com/courses/prepare-to-study-uk>
19. Teaching English Online. Cambridge Assessment English online course. [Електронний ресурс]. Режим доступу: <https://www.futurelearn.com/courses/online-tutoring>
20. Teaching Young Learners Online. British Council online course. [Електронний ресурс]. Режим доступу: <https://www.futurelearn.com/courses/teaching-young-learners-online>
21. Youth Mental Health: Helping Young People with Anxiety. The University of East Anglia online course. [Електронний ресурс]. Режим доступу: <https://www.futurelearn.com/courses/youth-mental-health>